

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

13. november 1989

Nr. 34 (912)

24. aastakäik

SISUKORD

514. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Einu Reitsniku nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Statistikakomitee esimeheks.

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsused

(Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kolmeteistkümnes istungjärk)

515. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Rahvakontrolli Komitee koosseisu muutmist käsitleva Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise kohta.
516. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Riikliku Statistikakomitee esimehe vabastamist ja nimetamist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
517. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi kohaliku omavalitsuse aluste seadus.
518. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV eelarveseaduse, ettevõtte-seaduse ja hinnaseaduse eelnõude kohta.
519. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus ajaloolis-õiguslikust hinnangust Eestis 1940. aastal toimunud sündmuste kohta.
520. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu põllumeeste saadikugrupi arupärimise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogule põllu-majandusökonoomika küsimustes.
521. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus demokraatliku arengu saadikugrupi ettepaneku kohta.

522. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku Aleksei Lukoškini arupärimise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogule.
523. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kolmeteistkümnenda istungjärgu jätkamise kohta.

II

524. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. J. Kirise kohta.
525. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Eesti NSV valitsuse nõunike töökorralduse aluste» kinnitamise kohta.
526. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. M. Pedaku kohta.
527. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus ENSV Riikliku Kunstiinstituudi ümbernimetamise kohta.
528. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. R. Kvelli kohta.
529. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm-te E. Sarapi ja O. Kaerlepa kohta.
530. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus Eesti NSV valitsuse otsuste kehtetuks tunnistamise kohta.
531. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. E. Veersalu kohta.
532. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus rajoonide agrotööstuskoondiste likvideerimise kohta.
533. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus ettevõtete, koondiste, organisatsioonide ja asutuste vabariiklikust ja kohalikust alluvusest üleandmise korra kohta.
534. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. oktoobri 1989. a. määruse nr. 347 kehtetuks tunnistamise kohta.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
Trükipoognaid 1,75. Arvestuspoognaid 2,1. Tellimuse nr. 1679.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

514 Einu Reitsniku nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Statistika-
komitee esimeheks

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Nimetada Einu Karli p. Reitsnik Eesti NSV Riikliku Statistika-
komitee esimeheks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 27. oktoobril 1989.

* * *

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsused
(Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu
kolmeteistkümnes istungjärk)

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

515 Eesti NSV Rahvakontrolli Komitee koosseisu muutmist käsit-
leva Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnita-
mise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1989. aasta
18. oktoobri seadlus «Muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Rahva-
kontrolli Komitee koosseisus».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 10. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

516 Eesti NSV Riikliku Statistika-
komitee esimehe vabastamist ja
nimetamist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused:
18. oktoobrist 1989 «Aleksander Zamahhini vabastamise kohta Eesti
NSV Riikliku Statistika-
komitee esimehe kohustest»;
27. oktoobrist 1989 «Einu Reitsniku nimetamise kohta Eesti NSV
Riikliku Statistika-
komitee esimeheks».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 10. novembril 1989.

517 EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI KOHALIKU OMAVALITSUSE ALUSTE SEADUS

I peatükk

Üldsätted

§ 1. Kohaliku omavalitsuse mõiste

Kohalik omavalitsus on elanike poolt vahetult või vastavate organite kaudu Eesti NSV seaduste raames kohaliku elu küsimuste iseseisev otsustamine ja korraldamine, lähtudes elanike huvidest ja vastava haldusterritooriumi arengu iseärasustest.

§ 2. Kohaliku omavalitsuse struktuur

(1) Kohalik omavalitsus rajaneb Eesti NSV haldusterritoriaalsel jaotusel.

(2) Kohalik omavalitsus teostub kahel tasandil. Esmatasandi moodustavad vallad (külanõukogud, edaspidi vallad), alevid ja linnad (rajoonilise alluvusega linnad, edaspidi linnad), teise tasandi maakonnad (rajoonid, edaspidi maakonnad) ja vabariiklikud linnad (vabariikliku alluvusega linnad, edaspidi vabariiklikud linnad), kusjuures viimaste kohaliku omavalitsuse organid realiseerivad ühtlasi ka esmatasandi kohaliku omavalitsuse organite funktsioone.

(3) Esmatasandi kohalik omavalitsus tagab vastavalt valla- ja linnaseadustele elanike huvidest tulenevalt iseseisva majandustegevuse raames kohaliku tähtsusega küsimuste lahendamise.

(4) Teise tasandi kohalik omavalitsus tagab kooskõlas maakonna- ja linnaseadustega elanike huvidest ja riigi regionaalpoliitikast lähtuvalt vastaval haldusterritooriumil kõigi elualade tasakaalustatud arendamise, Eesti NSV seadusandluse elluviimise ja täitmise kontrolli.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse teostamine

Vastavalt Eesti NSV seadustele teostavad elanikud kohalikku omavalitsust:

1) vahetult rahvahääletuse (referendumi) või rahvaarutelu teel, samuti kodanikualgatuse korras mitmesuguste ühenduste kaudu või individuaalselt;

2) omavalitsusorganite kaudu, mis moodustatakse Eesti NSV kohalike rahvasaadikute nõukogude valimisseaduse, käesoleva seaduse ning valla-, maakonna- ja linnaseadustega määratud korras.

§ 4. Kohaliku omavalitsuse põhiprintsiibid

Kohalik omavalitsus lähtub järgmistest printsiipidest:

1) isejuhtimine, -otsustamine ja -haldamine vastava haldusüksuse elanike huvidest ning selle territooriumi arengu iseärasustest ja kohalikest võimalustest lähtudes;

2) seaduslikkus ja selle tagamine;

3) erinevate omavalitsusüksuste omavalitsusorganite ning omavalitsusorganite ja teiste juriidiliste ning füüsiliste isikute vaheliste suhete lepinguline iseloom;

4) regionaalne isemajandamine;

5) avaliku arvamuse arvestamine ja avalikkus töös, omavalitsusorganite aruandekohustus elanike ees.

§ 5. Kohalike omavalitsusüksuste ühendused

Kohalikel omavalitsusüksustel on vastavalt Eesti NSV seadustele õigus moodustada ühendusi, kes võivad realiseerida nende huve riigisisisel ja rahvusvahelisel tasandil.

II peatükk

Kohaliku omavalitsuse organid ja nende pädevus

§ 6. Kohaliku omavalitsuse organid

(1) Kohaliku omavalitsuse organiteks on:

1) volikogu (rahvasaadikute nõukogu);

2) valla-, alevi- ja maavanem ning linnapea (küla, alevi, rajooni ja linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee esimees);

3) valla-, alevi-, maakonna- ja linnavalitsuse (küla, alevi, rajooni ja linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee);

4) revisjonikomisjon.

(2) Volikogu on vastava kohaliku omavalitsuse esinduskogu, mis koosneb volikogu liikmetest (rahvasaadikutest), kelle valivad haldusüksuse elanikud vastavalt valimisseadusele viieks aastaks.

(3) Volikogu valib oma liikmete hulgast salajasel hääletusel volikogu esimehe ja esimehe asetäitja.

(4) Volikogu moodustab vajaduse korral komisjone, valib oma liikmete hulgast nende esimehed ja kinnitab koosseisu, millesse liikmetena võivad kuuluda nii volikogu liikmed kui ka teised kodanikud.

(5) Volikogu juurde võib moodustada konsultatiivorganina esmas tasandil külade, alevike, alevi- ja linnaosade vanemate kogu, teisel tasandil valdade, alevite ja linnaosade vanemate ning linnapeade kogu.

(6) Valla- ja alevivanema ning linnapea valib vastav volikogu salajasel hääletusel, maavanema ja vabariikliku linna linnapea aga nimetab vastav volikogu. Ettepaneku nende kandidatuuride osas võivad esitada nii volikogu liikmed kui ka esmatasandil külade, alevike, alevi- ja linnaosade vanemate kogu, teisel tasandil aga valdade, alevite ja linnaosade vanemate ning linnapeade kogu.

(7) Valla ja alevi ning linna volikogu esimees on ühtlasi vastavalt valla- või alevivanem või linnapea. Maavanema ja vabariikliku linna linnapea nimetab vastav volikogu, kusjuures ta ei või olla volikogu liige.

(8) Valla-, alevi- ja maavanem ning linnapea, samuti vastavate valitsuste liikmed peavad valdama eesti keelt, vene keelt ja teisi keeli, lähtudes Eesti NSV keeleseaduse nõuetest.

(9) Valitsus on vastava volikogu koosseisu volituste ajaks tema poolt vanema või linnapea esildisel ametisse kinnitatav kollegiaalne täitevorgan, mille koosseisu kuuluvad valla-, alevi- või maavanem või linnapea, tema abid ja valitsuse liikmed (nõunikud). Valitsusse kuulub ametikohta järgi valla-, alevi-, linna- või maakonnasekretär. Valitsuse liikmed ei või olla vastava volikogu liikmed, välja arvatud valla- ja alevivanem ning linnapea.

(10) Volikogu valib salajasel hääletusel revisjonikomisjoni, kusjuures komisjoni esimees ja esimehe asetäitja peavad olema volikogu liikmed.

(11) Revisjonikomisjon kontrollib volikogu ülesandel valitsuse tegevust ning aruandluse õigsust, samuti informeerib sellest volikogu ja elanikke.

(12) Volikogul ja valitsusel on juriidilise isiku õigused. Teistel kohaliku omavalitsuse organitel on juriidilise isiku õigused, kui see on ette nähtud Eesti NSV seadusandlusega.

(13) Kohaliku omavalitsuse organite palgaliste ametiisikute ettevõtluses osalemise alused ja kord reglementeeritakse Eesti NSV seadusandlusega.

(14) Kohaliku omavalitsuse organite pädevus, tegevuse alused ja korraldus määratakse käesoleva seaduse, valla-, maakonna- ja linnaseadustega ning muude Eesti NSV seadustega, nendest lähtuvate Eesti NSV valitsuse aktide ja vastavate volikogude otsustega ning vastavate esmatasandi kohalike omavalitsusüksuste põhimäärustega.

§ 7. Kohaliku omavalitsuse organite pädevus

(1) Oma pädevuse piires on kohaliku omavalitsuse organid sõltumatud. Vastastikusel kokkuleppel võivad nad delegeerida oma pädevusse kuuluvate küsimuste otsustamisõiguse koos nende realiseerimiseks vajalike ressurssidega haldussüsteemi teiste tasandite organitele. Vaidluse korral võib küsimuse lahendada pooltevaheline kooskõlastuskomisjon.

(2) Kohaliku omavalitsuse organite pädevusse kuulub Eesti NSV seadustega määratud alustel ja ulatuses vastaval haldusterritooriumil järgmiste funktsioonide täitmine:

- 1) vastava haldusterritooriumi haldamine;
- 2) piirkondliku majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja demograafiapoliitika väljatöötamine ning elluviimine, rahvatraditsioonide ja kombestiku alahoidmine; isemajandamise põhimõtete realiseerimisele oma territooriumil selle sotsiaalse ja tootmisliku infrastruktuuri ja munitsipaalomandi arendamisele kaasaaitamine;
- 3) elanike üldhariduse, esmase arstiabi ja sotsiaalhoolduse ning elutarbelise, kaubandusliku ja muu teenindamise korraldamine;
- 4) võimaluste loomine elanike kindlustamiseks elamispiinnaga;
- 5) kohalike elanike üldise tööhõive tagamine ja koos riikliku rändetalitusega rändeküsimuste lahendamine vastavalt Eesti NSV seadusandlusele;

- 6) kohalike ressursside ja infrastruktuuri kasutamise korraldamine;
- 7) keskkonnakaitse nõuete järgimine ja heakorra tagamine;
- 8) elanike abistamine loodusõnnetuste ja katastroofide puhul;
- 9) avaliku korra tagamine ja Eesti NSV seadusandluse elluviimisele kaasaaitamine.

(3) Eesti NSV seadustega võib kohaliku omavalitsuse organitele panna ülesannete täitmise teatud riigivalitsemisaladel. Igasugune seadustega mitte ettenähtud lisaülesannete panemine kohaliku omavalitsuse organitele toimub üksnes konkreetse riigiorgani ja vastava kohaliku omavalitsusüksuse volikogu või valitsusega sõlmitava kokkuleppe alusel.

§ 8. Esmatasandi kohaliku omavalitsusüksuse volikogu ainupädevus

Valla-, alevi- või linnavolikogu otsustab oma ainupädevusse kuuluvaid järgmisi küsimusi:

1) vastavalt Eesti NSV eelarveseadustele kinnitab kohaliku omavalitsusüksuse iseseisva eelarve, samuti selle eelarve täitmise ning eelarveväliste lisatuluallikate kasutamise aruanded. Nii eelarve projekt, eelarve ise kui ka selle täitmise aruanne avaldatakse üldiseks teadmiseks;

2) vastavalt Eesti NSV seadustele kehtestab kohalikud maksud ning eraldised, otsustab laenude andmise ja võtmise, samuti mitmesuguste kohustuste (koormatiste) kehtestamise;

3) otsustab soodustuste andmise füüsilistele ja juriidilistele isikutele tema poolt määratud maksude, koormatiste, eraldiste ja toetuste osas;

4) määrab oma munitsipaalomandiks oleva vara õigusliku režiimi ja kontrollib selle vara käsutamist ja kasutamist, otsustab selle omandusvormi muutmise ja muude omandusvormidega koostöötegemise küsimuse;

5) kavandab vastava haldusüksuse arengu põhisuunad, kinnitab iseseisvad arenguplaanid;

6) annab asutamisluba ja sõlmib lepinguid majandus- ja ehitustegevuseks oma haldusterritooriumil vastavalt Eesti NSV seadustes määratud korrale;

7) kontrollib kõigi oma haldusterritooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt volikoguga sõlmitud lepingute täitmist, nende tegevust keskkonnakaitsealaste normatiivaktide järgimisel, maa ja loodusressursside kasutamist, sanitaar- ja tervishoiualastest eeskirjadest ja teistest Eesti NSV seadusandluse nõuetest kinnipidamist;

8) peatab selle ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni tegevuse, kes kahjustab paikkonna elanike huve käesoleva lõike p. 7 nimetatud aladel või rikub temaga sõlmitud lepingu tingimusi; vajaduse korral rakendab muid Eesti NSV seadustega ettenähtud sanktsioone;

9) kehtestab elanike huvidest ja sanitaarnõuetest lähtudes elanike teenindamise üldise korra;

10) otsustab maa ja teiste loodusressursside kasutamisele andmise küsimused oma haldusterritooriumil Eesti NSV seadusandlusega määratud korras ja ulatuses;

11) suunab oma haldusterritooriumil territoriaalplaneerimisalast tegevust, otsustab ehituste ja administratiivkeskuse paiknemise; esitab

taotlusi või annab arvamusi haldusüksuse reorganiseerimise, tema piiride, staatuse ja nimetuse muutmise asjus, otsustab neil juhtudel tekkivates varalistes vahekordades kokkulepete sõlmimise küsimused;

12) vaatab läbi kodanike taotlused oma haldusterritooriumile elama asumiseks ning esitab oma seisukoha vastavale riigiorganile uusasukatele elamisloa andmiseks kooskõlas Eesti NSV seadusandlusega;

13) valib ja vabastab ametist valla- või alevivanema või linnapea, kinnitab tema esildisel valla-, alevi- või linnavalitsuse koosseisu ning selle kantselei palgafondi;

14) kuulab valla-, alevivanema või linnapea ning valla-, alevi- või linnavalitsuse aruandeid volikogu otsuste täitmisest;

15) valib revisjonikomisjoni esimehe ja tema asetäitja, teiste komisjonide esimehed ja kinnitab nende komisjonide koosseisud ning kuulab nende aruandeid;

16) kinnitab vastava valla, alevi või linna põhimääruse ning teeb selles muudatusi;

17) esitab ettepanekuid vastava omavalitsusüksuse vapi ja lipu kinnitamiseks ning kinnitab muu sümbolika vastavalt Eesti NSV seadustele;

18) omab teisi volitusi valla- ja linnaseadusega määratud ulatuses.

§ 9. Valla-, alevi- ja linnavalitsus

(1) Valla-, alevi- ja linnavalitsus on vastava esmatasandi kohaliku omavalitsusüksuse täitevorgan, kes tegutseb talle volikogu poolt antud volituste piires ning kaitseb vastava omavalitsusüksuse huve. Valla- ja alevivanem ning linnapea on vastava valitsuse juht.

(2) Valla- ja alevivanem ning linnapea on, teised valitsuse liikmed võivad olla palgalised töötajad. Neile makstakse palka volikogu otsusel vastavast kohalikust eelarvest. Valla- ja alevivanema ning linnapea palk määratakse Eesti NSV valitsuse poolt kehtestatud piirmäärade ulatuses.

(3) Valla-, alevi- ja linnavalitsuse töö tagab kantselei, mille koosseisus võidakse moodustada ühe või mitme eluala küsimustega tegelevaid struktuuriüksusi. Kantselei palgafondi kinnitab vastav volikogu ning selle koosseisu komplekteerib valla- või alevivanem või linnapea koos kantselei eesotsas oleva valla-, alevi- või linnasekretäriaga.

§ 10. Valla-, alevi- ja linnaosad

Haldusüksuse elanike initsiatiivil võib valla-, alevi- ja linnavolikogu moodustada haldusterritooriumi omavalitsuslike allüksustena valla-, alevi- või linnaosi. Volikogu võib delegeerida oma volitusi teatud küsimuste lahendamiseks vastava allüksuse eestseisusele või vanemale, kelle staatus ja volitused määratakse kindlaks valla-, maakonna- ja linnaseadustega.

§ 11. Maakonna- ja vabariikliku linna volikogu

(1) Maakonna- ja vabariikliku linna volikogu pädevusse kuulub nende elualade iseseisev korraldamine, milles põimuvad mitme esmatasandi haldusüksuse elanike ühishuvid ja riiklik juhtimine kohapeal või mille korraldamine on temale delegeeritud esmatasandi kohaliku omavalitsuse organitega sõlmitud lepingute alusel.

(2) Volikogu võib moodustada oma töö koordineerimiseks eestseisuse, kuhu kuuluvad volikogu esimees, tema asetäitja, volikogu komisjonide esimehed ning volikogus esindatud ühiskondlike organisatsioonide ja ühiskondlike liikumiste esindajad.

(3) Volikogu esimees esindab volikogu ning juhib tema töö korraldust ja volikogu teenindavat kantseleid, mille arvulise koosseisu ja palgafondi kinnitab volikogu.

(4) Volikogu nimetab ja vabastab ametist maavanema või linnapea, määrab tema palga Eesti NSV valitsuse poolt kinnitatud piirmäärade ulatuses ning kinnitab maavanema või linnapea esildisel maakonna- ja linnavalitsuse koosseisu ning selle palgafondi, samuti selle kantselei palgafondi.

(5) Volikogu täidab teisi volitusi vastavalt maakonna- ja linnaseadustele.

§ 12. Maavanem ja vabariikliku linna linnapea ning maakonna ja vabariikliku linna valitsus

(1) Maavanem ja linnapea on vastavalt maakonna- ja vabariikliku linna valitsuse juht, kes vastutab volikogu ees volikogu otsuste täitmise eest, organiseerib riikliku poliitika elluviimist ja seaduste täitmise kontrolli vastavas maakonnas või vabariiklikus linnas ning vastutab selles osas Eesti NSV Ülemnõukogu ja valitsuse ees, võib võtta vabariigi valitsuse tööst osa nõuandva hääleõigusega. Maavanem ja vabariikliku linna linnapea kooskõlastab Eesti NSV seadustega ettenähtud korras vabariiklike organite poolt maakonda või vabariiklikku linna määratavate juhtivate ametiisikute kandidatuurid. Keeldumine kooskõlastusest peab olema motiveeritud.

(2) Maavanem ja vabariikliku linna linnapea kuulub kinnitamisele Eesti NSV Ülemnõukogu poolt hiljemalt ühe kuu jooksul pärast tema nimetamist vastava volikogu poolt. Tema kandidatuuri kinnitamata jätmise korral nimetab volikogu uue maavanema või vabariikliku linna linnapea kahe nädala jooksul, arvates ülemnõukogu otsuse vastuvõtmisest, kelle kinnitamata jätmise korral lahendab küsimuse Eesti NSV Ülemnõukogu.

(3) Maakonna- ja vabariikliku linna valitsuse koosseisu kuuluvad abimaavanemad ja -linnapead ning maa- ja linnanõunikud, kelle kinnitab maavanema ja linnapea esildisel volikogu oma volituste ajaks.

(4) Maakonna- ja vabariikliku linna linnavalitsusel on kantselei, mille eesotsas on Eesti NSV valitsuse poolt maavanema või vabariikliku linna linnapea ettepanekul ametisse kinnitav maakonna- või linnasekretär.

(5) Igal maa- või linnanõunikul võib olla oma tööaparaat vastava kantselei koosseisus.

(6) Maavanem ja vabariikliku linna linnapea ning maakonna- ja vabariikliku linna linnavalitsuse liikmed, selle kantselei töötajad saavad palka maakonna- või linnaeelarvest Eesti NSV valitsuse kehtestatud piirmäärade ulatuses.

III peatükk

Kohaliku omavalitsuse majandustegevuse alused

§ 13. Munitsipaalomand

(1) Kohaliku omavalitsuse majandustegevus baseerub munitsipaalomandil.

(2) Munitsipaalomand on vara, mis kuulub vastava haldusterritooriumi elanikele kohaliku omavalitsusüksuse volikogu kaudu.

(3) Munitsipaalomandiks on kohalikele omavalitsusüksustele Eesti NSV seadusandlusega määratud korras riigi poolt üle antud, samuti kohaliku omavalitsuse organite poolt asutatud munitsipaalettevõtete, -asutuste ja -organisatsioonide vara, nende poolt soetatud vara, muu vara, sealhulgas eelarvelised ja eelarvevälised vahendid.

(4) Munitsipaalomandiks olevat vara valdavad, kasutavad ja käsutavad omanikuna vastava haldusterritooriumi elanikud kohalike omavalitsusorganite kaudu. Munitsipaalettevõtted, -asutused ja -organisatsioonid tegutsevad munitsipaalomandi suhtes operatiivsete haldajatena vastavalt Eesti NSV seadusandlusele.

(5) Munitsipaalomandiks oleva vara õigusliku režiimi määravad kohaliku omavalitsuse organid kooskõlas Eesti NSV seadustega ning lepingutega.

§ 14. Munitsipaalettevõtted, -asutused ja -organisatsioonid

(1) Munitsipaalettevõtete, -asutuste ja -organisatsioonideks on kohaliku omavalitsuse organite poolt asutatud või neile riigi poolt üle antud tööstus-, transpordi-, kommunaalmajandus-, teenindus-, kaubandus- ja ühiskondliku toitlustuse ettevõtted, finants-, kultuuri-, tervishoiu-, sotsiaalhooldus- ja haridusasutused, muud ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, mis põhinevad munitsipaalomandil.

(2) Munitsipaalettevõtete, -asutuste ja -organisatsioonide moodustamise korra, õigusliku seisundi ja tegevuse alused määrab kindlaks kohaliku omavalitsusüksuse volikogu, lähtudes Eesti NSV seadusandlusest.

§ 15. Kohaliku omavalitsuse rahalised vahendid

(1) Igal kohalikul omavalitsusüksusel on oma iseseisev eelarve.

(2) Riigieelarve ja kohalike eelarvete vahekordi, samuti eri tasandite kohalike omavalitsusüksuste eelarvete omavahelisi vahekordi reguleerivad eelarve- ja maksuseadused.

(3) Kohalikule eelarvele kinnistatud tulud laekuvad üldjuhul esmatasandi kohaliku omavalitsusüksuse eelarvesse. Maakonna ja vabariikliku linna volikogul on õigus kehtestada Eesti NSV seadustega ettenähtud alustel makse ja lõive, mis laekuvad maakonna või vabariikliku linna eelarvesse. Maakonna ja vabariikliku linna eelarve formeerub vastavalt täidetavatele funktsioonidele maksudest, esmatasandi kohalike omavalitsusüksuste eelarvete ning riigieelarve eraldistest.

(4) Kohalike omavalitsusüksuste eelarvetesse eraldatakse riigieelarvest vahendeid regionaalse arengu, majandusstruktuuri täiustamise ning regionaalpoliitika vajadustest lähtudes ning Eesti NSV Ülemnõukogu poolt määratud korras.

§ 16. Kohaliku omavalitsuse organite funktsioonid majandustegevuse valdkonnas

(1) Kohaliku omavalitsuse organid koostavad ja kinnitavad iseseisvalt haldusterritooriumi arenguplaanid. Kohaliku omavalitsuse organid võivad omavahelisel kokkuleppel koostada ja kinnitada mitme haldusterritooriumi ühiseid arenguplaane või kitsamalt piiritletud sihtprogramme.

(2) Kohaliku omavalitsuse organid annavad Eesti NSV seadusandlusega määratud korras kasutusse oma territooriumi, selle loodusressursse ning korraldavad looduskasutust ja keskkonnakaitset.

(3) Maakonna ja vabariikliku linna omavalitsusorganid organiseerivad vastava vabariikliku süsteemi baasil oma haldusterritooriumil majandustegevuse korraldamiseks vajalikku infosüsteemi, samuti peavad töövõimeliste inimeste arvestust. Nad korraldavad koostöös vabariiklike organitega tööjõu üldväljaõpet ja vabaneva tööjõu ümberkvalifitseerimist.

(4) Kohaliku omavalitsuse organid teostavad ka teisi, nii käesolevast kui ka muudest Eesti NSV seadustest tulenevaid majandusfunktsioone.

IV peatükk

Kohaliku omavalitsuse õiguslikud tagatised

§ 17. Kohaliku omavalitsuse riiklik reguleerimine

(1) Kohaliku omavalitsuse riiklik reguleerimine ja vastavate riigiorganite pädevus suhetes kohaliku omavalitsuse organitega on määratud Eesti NSV konstitutsiooni, käesoleva seaduse, valla-, maakonna- ja linna-seadustega, seadustega Eesti NSV valitsuse kohta ning teiste Eesti NSV, seadustega ja nendest lähtuvate Eesti NSV valitsuse aktidega.

(2) Riigiorganid kontrollivad kohaliku omavalitsuse tegevuse seaduslikkust.

(3) Kohaliku omavalitsuse organid osalevad nende tegevust puudutavate normatiivaktide väljatöötamisel ja arutamisel vahetult või omavalitsusüksuste ühenduste kaudu.

§ 18. Haldusüksuste piiride ja nimetuste muutmine, uute haldusüksuste loomine ja haldusüksuste likvideerimine

(1) Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium muudab haldusüksuste piire ja nimetusi arvestades nende elanike initsiatiivil vastuvõetud vastavate volikogude taotlusi.

(2) Uute haldusüksuste loomisel ja haldusüksuste likvideerimisel arvestab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium vastavate territooriumide elanike ja volikogude arvamust.

§ 19. Kohaliku omavalitsuse realiseerimise tagamine

(1) Volikogul on õigus oma pädevusest lähtudes võtta vastu kõigile vastava haldusüksuse territooriumil asuvatele üksikisikutele ja juriidilistele isikutele kohustuslikke otsuseid, mille mittetäitmine toob kaasa vastutuse vastavalt Eesti NSV seadustele. Maakonna- ja linnaseadustega määratud juhtudel võib maakonna ja vabariikliku linna volikogu vastu võtta määrusi oma pädevusest väljuvates küsimustes, mis omandavad

üldkohustusliku jõu maakonna või linna territooriumil pärast nende kinnitamist pädeva riigiorgani poolt.

(2) Valla-, linna-, maakonna- ja vabariikliku linna valitsus võtab vastu määrusi, valla-, alevi- ja maavanem ning linnapea annavad korraldusi.

(3) Haldusterritooriumi elanike huvidest lähtudes on kohaliku omavalitsusüksuse volikogul ja valitsusel (volikogu kinnitusel) õigus:

1) peatada oma haldusterritooriumil paiknevate juriidiliste isikute otsuste täitmine juhul, kui need on vastuolus Eesti NSV seadusandlusega või kohaliku omavalitsuse organi pädevuse piires vastuvõetud otsustega, kuni küsimuse lahendamiseni pädeva riigiorgani poolt. Kohaliku omavalitsuse organ kannab materiaalselt vastutust juriidilise isiku otsuse täitmise õigusvastase peatamise eest;

2) tühistada haldusterritooriumil ehitatavate objektide projektide ja tootmismajanduslike põhjenduste kooskõlastus, samuti maaeraldus nende ehitamiseks või keelata ehitamine juhul, kui ehitaja või maakasutaja rikub omavalitsusorganiga sõlmitud lepingut või Eesti NSV seadusandluse nõudeid;

3) nõuda või organiseerida ehitatavate ja tegutsevate objektide ning kasutatavate tehnoloogiate täiendavat ökoloogilist või muud vajalikku ekspertiisi;

4) kehtestada oma haldusterritooriumil keskkonnakaitse kõrgendatud nõudmisi ja kohaldada nende rikkumise korral majandussanktsioone;

(4) Üksikisikutel ja juriidilistel isikutel on õigus kaevata valla-, alevi- ja maavanema ning linnapea korralduste, samuti valla-, alevi-, maakonna- ja linnavalitsuse määruste peale volikogule või kohtusse, volikogu otsuste peale aga Eesti NSV Ülemnõukogule.

(5) Esmatasandi kohaliku omavalitsuse volikogul on õigus protestida Eesti NSV Ülemnõukogus või valitsuses teise tasandi kohaliku omavalitsuse organi otsuste täitmist küsimustes, mis kuuluvad tema ainupädevusse ning mille otsustamine teise tasandi kohaliku omavalitsuse organi poolt pole vastava lepinguga ette nähtud.

(6) Teise tasandi kohaliku omavalitsusüksuse volikogul on õigus peatada Eesti NSV seadusandlusega vastuolus olevaid esmatasandi kohaliku omavalitsuse organite otsuseid. Vaidluse korral lahendab küsimuse lõplikult Eesti NSV Ülemnõukogu.

(7) Eesti NSV valitsus võib protestida maakonna ja vabariikliku linna volikogu otsuseid, kui need on vastuolus Eesti NSV seadusandlusega, samuti Eesti NSV seadustega ettenähtud alustel peatada või tühistada maakonna- ja vabariikliku linna linnavalitsuse määrusi ning maavanema ja vabariikliku linna linnapea korraldusi. Vaidluse korral lahendab küsimuse lõplikult Eesti NSV Ülemnõukogu.

§ 20. Kohaliku omavalitsuse organite töökorraldus

(1) Kohaliku omavalitsuse organite töökorralduse kehtestavad vastavad volikogud iseseisvalt käesoleva seadusega või teiste Eesti NSV seadustega määratud põhimõtete alusel. Valla, alevi ja linna omavalitsusorganite töökorraldus määratakse kindlaks vastava valla, alevi, või linna põhimäärusega.

(2) Volikogu kutsub esimesele istungjärgule hiljemalt ühe kuu jooksul pärast valimispäeva volikogu eelmise koosseisu valla-, alevi-, linna- või maakonnavalitsus.

(3) Volikogu koosolek loetakse otsustusvõimeliseks, kui sellest võtab osa üle poole volikogusse valitud liikmetest, välja arvatud juhud, kui Eesti NSV seadused määravad teisiti.

(4) Volikogu otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, välja arvatud Eesti NSV seadustega ettenähtud juhud, kui küsimus otsustatakse kahe kolmandiku istungist osavõtvate volikogu liikmete hääletage.

(5) Volikogu otsused võetakse vastu lahtisel, salajasel või nimelisel hääletusel. Nimelise hääletamise nõudmisel on eesõigus salajase hääletuse nõudmise ees, salajase hääletuse nõudmisel lahtise hääletuse ees. Eesti NSV seadustega võidakse kindlaks määrata küsimuste ring, milles toimub ainult salajane hääletus.

(6) Volikogu istungid toimuvad avalikult. Volikogu võib määrata ka juhtumid, mil istung kuulutatakse kinniseks.

(7) Volikogu loetakse tegutsemisvõimetuks ning kuulub ümbervalimisele juhul, kui ta kahe kuu jooksul vähemalt kolm korda osutub otsustusvõimetuks.

(8) Volikogu liikmed täidavad oma kohustusi üldjuhul tasuta. Volikogu otsusel võidakse kohalikust eelarvest maksta tema liikmetele kompensatsiooni teatud ülesannete täitmisel kantud kulutuste eest või vabastada neid põhitööst koos vastava kompensatsiooni maksmisega kohaliku eelarve vahendite arvel. Volikogu liikme põhitööst vabastamise kohta vastuvõetud volikogu otsus on volikogu liikme töökoha administratsioonile kohustlik.

(9) Volikogu võib ette näha juhtumeid, mil volikogu liige taandatakse konkreetse küsimuse lahendamisest.

(10) Kohaliku omavalitsusüksuse valitsuse koosoleku kutsub kokku selle juht ning koosolek on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa üle poole valitsuse liikmeid. Valitsuse otsused võetakse vastu lahtisel hääletusel lihthäälteenamusega, kusjuures võrdse häälte arvu korral otsustab valitsuse juhi hääl.

(11) Volikogu poolt moodustatud komisjoni koosoleku kutsub kokku selle esimees ning koosolek on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa üle poole selle liikmeid. Komisjoni otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt hääletas lahtisel hääletusel üle poole komisjoni liikmeid.

V peatükk

Lõppsätted

§ 21. Kohaliku omavalitsuse loomise reglementeerimine

(1) Haldusreformi algperioodil omavalitsusliku regionaaljuhtimise süsteemi kujundamisel reglementeeritakse selle protseduuri vastavate Eesti NSV Ülemnõukogu otsustega, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega «Omavalitsusliku haldussüsteemi loomisest» ja muude Eesti NSV normatiivaktidega.

(2) Käesoleva seaduse kehtima hakkamisega kaotavad seadused «Eesti NSV küla ja alevi rahvasaadikute nõukogu kohta», «Eesti NSV rajooni rahvasaadikute nõukogu kohta» ning «Eesti NSV linna ja linnarajooni rahvasaadikute nõukogu kohta» kehtivuse selles osas, milles nad on vastuolus käesoleva seadusega.

§ 22. Teise tasandi kohaliku omavalitsuse funktsioonid esmatasandi kohaliku omavalitsuse loomisel

Teise tasandi kohalik omavalitsusüksus täidab esmatasandi kohaliku omavalitsusüksuse funktsioone käesoleva seaduse § 21 lg. 1 toodud normatiivaktidega sätestatud ulatuses kuni vastava esmatasandi haldusüksuse omavalitsuse juriidilise tunnustamiseni eelnimetatud normatiivaktidega määratud korras.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 10. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

518 Eesti NSV eelarveseaduse, ettevõtteseaduse ja hinnaseaduse eelnõude kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Avaldada Eesti NSV eelarveseaduse, ettevõtteseaduse ja hinnaseaduse eelnõud üldiseks teadmiseks ajalehtedes «Rahva Häääl» ja «Sovetskaja Estonia».

2. Eesti NSV Ülemnõukogu plaani- ja eelarvekomisjonil üldistada 1989. aasta 16. novembriks nimetatud seaduseelnõude kohta laekuvad ettepanekud ja märkused ning esitada need seaduseelnõud koos ettepanekutega täienduste kohta Eesti NSV Ülemnõukogule teiseks lugemiseks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 10. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

519 Ajaloolis-õiguslikust hinnangust Eestis 1940. aastal toimunud sündmuste kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu, lähtudes Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt 1940. aastal Eestis toimunud sündmustele ajaloolis-õigusliku hinnangu väljatöötamiseks moodustatud komisjoni otsusest ja järeldustest

— kvalifitseerida agressiooniks, sõjaliseks okupeerimiseks ning Eesti Vabariigi annekteerimiseks Nõukogude Liidu stalinliku juhtkonna 1940. aasta välispoliitilised ja sõjalised aktsioonid Eesti Vabariigi vastu;

— lugeda Eesti Vabariigi Riigivolikogu 1940. aasta 14. ja 15. juuli valimised läbiviiduks Eesti Vabariigi põhiseadust ja valimisseadust rik- kudes ning sel viisil moodustatud parlament mitte õiguspädevaks ja mitte volitatuks vastu võtma Eesti riiklikku staatust muutvaid otsuseid;

järeldab, et Eesti lülitamine 1940. aastal Nõukogude Liidu koosseisu ei olnud õiguspärane.

Eeltoodust tulenevalt ja tuginedes rahva korduvatele tahteavaldus- tele taastada Eesti riiklik suveräänsus parlamentlikul teel, Eesti Nõu- kogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Tunnistada Riigivolikogu 1940. aasta 22. juuli otsus «Deklaratsioon Eesti astumise puhul Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liitu» õigus- tühiseks, kuna see ei olnud eesti rahva vaba tahteavaldus.

2. Taotlema Eesti taastamist rahvusvahelise õiguse subjektina, mil- leks Eesti NSV Ülemnõukogu jätab endale õiguse läbirääkimiste korral- damiseks suhete kohta Nõukogude suveräänsete riikide liidus ja rahvus- vahelises ühenduses. Selles juhindub Eesti NSV Ülemnõukogu rahvus- vaheliselt üldtunnustatud rahvaste enesemääramise võõrandamatust õigusest, mis on leidnud kajastust ka Nõukogude valitsuse 1917. aasta Rahudekreedis (leninlikus Rahudekreedis), Venemaa SFN Vabariigi ja Eesti Vabariigi vahel 1920. a. sõlmitud Tartu rahulepingus, Rahvasteliidu 1921. aasta 22. septembri otsuses Eesti Vabariigi vastuvõtmise kohta Rahvasteliidu täievoliliseks liikmeks, samuti NSV Liidu konstitutsioonis ning Eesti NSV Ülemnõukogu 1988. aasta 16. novembri deklaratsioonis «Eesti NSV suveräänsusest».

3. Teha Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile ülesandeks vaadata läbi 1940. aasta suvel Eesti Vabariigi presidendi poolt ja 1940. aasta 21. juunil kujundatud Eesti Vabariigi valitsuse poolt stalinliku režiimi esindajate survele välja antud normatiivaktid ning esitada vastavad järeldused kinnitamiseks Eesti NSV Ülemnõukogule.

* * *

Käesoleva otsuse vastuvõtmine ei tõlgendu Eesti NSV konstitutsiooni § 69 rakendumisena.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 12. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

520 Eesti NSV Ülemnõukogu põllumeeste saadikugrupi arupärimise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogule põllumajandusökono- omika küsimustes

Ara kuulanud Eesti NSV Ülemnõukogu põllumeeste saadikugrupi esimehe Ülo Niisukese arupärimise ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe esimese asetäitja Gustav Tõnsoja vastuse, Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Võtta Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe esimese asetäitja Gustav Tõnsoja informatsioon teadmiseks.

2. Teha Eesti NSV Ministrite Nõukogule ülesandeks jätkata tööd põllumajandussaadustele uute, majanduslikult põhjendatud kokkuostuhindade kehtestamiseks ning rakendada lisaabinõusid kõikide põllumajandustootmisüksuste finantsmajandusliku olukorra parandamiseks.

Otsuse täitmise käigust informeerida Eesti NSV Ülemnõukogu käesoleva aasta detsembrikuu istungjärgul.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 12. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

521 Demokraatliku arengu saadikugrupi ettepaneku kohta

Kuulanud ära rahvasaadiku Toomas Korgi ettepaneku demokraatliku arengu saadikugrupi nimel muuta Eesti NSV konstitutsiooni, jättes sellest välja §-i 6, ning seaduseelnõude komisjoni arvamuse, Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Võtta aluseks demokraatliku arengu saadikugrupi poolt esitatud projekt Eesti NSV konstitutsiooni muutmiseks ning teha Eesti NSV uue konstitutsiooni projekti väljatöötamise ja konstitutsioonilise seadusandluse täiustamise komisjonile ülesandeks anda hinnang selle projekti kohta Eesti NSV Ülemnõukogu ühel järgmistest istungitest.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 12. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

522 Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku Aleksei Lukoškini arupärimise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogule

Ära kuulanud Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja Peeter Palu vastuse Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku Aleksei Lukoškini arupärimise kohta, Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Võtta teadmiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja Peeter Palu informatsioon, et Tallinna Rahvasaadikute Nõukogu Täitevkomitee kohustus käesoleva aasta lõpuks avama liikluseks Oktoobri tee valmishitatud osa, mis ühendab kesklinna Lasnamäega.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 12. novembril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

523 Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kolmeteistkümnenda istungjärgu jätkamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Jätkata Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kolmeteistkümnendat istungjärku reedel, 17. novembril 1989 algusega kell 10.00.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär A. ALMANN

Tallinn, 12. novembril 1989.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

524 Sm. J. Kirise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Vabastada Juhan Juhani p. Kiris Eesti NSV sideministri esimese asetäitja ning ENSV Sideministeeriumi kolleegiumi liikme kohustest seoses pensionile minekuga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JÄRVE

Tallinn, Toompea, 27. oktoobril 1989. Nr. 354.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

525 «Eesti NSV valitsuse nõunike töökorralduse aluste» kinnitamise kohta

Seoses Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. septembri 1989. a. määrusega nr. 324 «Eesti NSV Ministrite Nõukogu aparaadi reorganiseerimise kohta» (ENSV Teataja 1989, nr. 32, art. 481) Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Kinnitada juurdelisatud «Eesti NSV valitsuse nõunike töökorralduse alused».

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JÄRVE

Tallinn, Toompea, 31. oktoobril 1989. Nr. 360.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

31. oktoobri 1989. a. määrusega nr. 360

**Eesti NSV valitsuse nõunike töökorralduse
alused**

1. Eesti NSV valitsuse nõuniku töö põhieesmärk on kaasa aidata tagamaks Eesti NSV valitsuse kompetentne ja operatiivne tegevus Eesti NSV valitsuse tegevusprogrammi elluviimisel.

Eesti NSV valitsuse nõunik vastutab oma tegevuses Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe ees ning esimehe poolt volitatud tegevusvaldkondades Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja ees.

Eesti NSV valitsuse nõunik kuulub Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsuse koosseisu.

2. Eesti NSV valitsuse nõunik peab olema algatusvõimeline ja asjatundlik, tal peab olema ametikohale vastav teaduslik kraad või kõrgharidus ja haldustöö kogemused, ta peab orienteeruma vabariigi sotsiaal- ja majanduspoliitikas, tundma riigivalitsemisalast seadusandlust, välisriikide ja teiste liiduvabariikide kogemusi, konstruktiivselt lähenema riigivalitsemisküsimustele, olema sõltumatu ametkondlikest ja piirkondlikest huvidest, valdama eesti ja vene keelt ning soovitatavalt ka võõrkeeli.

3. Eesti NSV valitsuse nõuniku põhiülesanded oma tegevusvaldkonnas on:

1) vastavate majandusharude ning sotsiaal- ja kultuurivaldkondade seisukorra analüüsimine, nende edendamine ja arengu prognoosimine, majandusharude ja -piirkondade vahelise koostöö korraldamise ja initsiatiivi korras tõstatatud tähtsamate probleemide väljaselgitamine ning selle alusel ettepanekute väljatöötamine;

2) Eesti NSV valitsuse liikmetele nõu andmine riigivalitsemis-, sotsiaal- ja majandusprobleemide lahendamisel ning liidu- ja välissuhete korraldamisel;

3) osavõtt Eesti NSV valitsuse otsuste projektide ettevalmistamisest või nende ettevalmistamise korraldamine initsiatiivi korras, kehtestatud korras laekunud Eesti NSV valitsuse otsuste ja muude normatiivaktide projektide ekspertiisi organiseerimine ja nende kohta arvamuse andmine;

4) Eesti NSV isemajandamise koondkontseptsiooni alusel kehtestatud ja muude Eesti NSV seaduste ja valitsuse otsuste, Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu programmide, samuti Eesti NSV riigieelarve täitmise jälgimine ning ettepanekute ettevalmistamine nende sihipäraseks ellurakendamiseks.

4. Vastavalt temale pandud põhiülesannetele Eesti NSV valitsuse nõunik:

1) tagab Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja poolt antud ülesannete õigeaegse täitmise;

2) osaleb Eesti NSV Ministrite Nõukogu perspektiiv- ja jooksva töö plaanide projektide koostamises;

3) korraldab ettenähtud korras valitsusaparaadi asjaajamist oma tegevusvaldkonnaga seotud küsimustes;

4) vormistab lõplikult Eesti NSV valitsuse poolt läbivaadatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu määruste ja korralduste ning muude otsuste projektid, esitab ettepanekud nende teatavakstegemise kohta täitjatele ja avaldamise kohta;

5) valmistab ette NSV Liidu Ministrite Nõukogule ja teistele NSV Liidu organitele esitatavad Eesti NSV Ministrite Nõukogu taotlused ja arvamused NSV Liidu normatiivaktide projektide kohta;

6) esitab Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehele ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu komisjonidele oma tegevusvaldkonnas läbivaadatud küsimustes materjalid ja omapoolse arvamuse;

7) jälgib Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste tegevuse tulemuslikkust, esitab ettepanekuid nende tegevuse koordineerimise, normatiivse reguleerimise ja selles valdkonnas uuenduste tegemise kohta;

8) vaatab läbi Eesti NSV Ministrite Nõukogule laekunud taotlusi ja kodanike avaldusi või valmistab ette arvamused nende põhjendatuse ning ettepanekud lahendamise kohta;

9) peab sidet ja teeb koostööd teiste Eesti NSV valitsuse nõunikega ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsuse osakondadega ning Eesti NSV ministeeriumide, keskasutuste ja ametitega.

5. Eesti NSV valitsuse nõunikul on õigus oma töövaldkonna küsimustes:

1) võtta osa Eesti NSV valitsuse istungitest, Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste kolleegiumide tööst ja nende poolt korraldatavatest nõupidamistest ning kohaliku omavalitsuse täitevorganite istungitest;

2) kutsuda Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste, maakonna- ja vabariikliku alluvusega linnade valitsuste ning kõigi Eesti NSV-s paiknevate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt volitatud esindajaid osalema Eesti NSV valitsuse töös üleskerkivate küsimuste arutamises ja lahendamises;

3) küsida Eesti NSV ministeeriumidelt ja keskasutustelt, maakonna- ja vabariikliku alluvusega linnade valitsustelt ning ettevõtetelt, asutustelt ja organisatsioonidelt Eesti NSV valitsusele vajalikke ettepanekuid ja arvamusi seaduste ja valitsuse otsuste täitmise, samuti kodanike kirjade ja taotluste läbivaatamise kohta;

4) teha kehtestatud korras Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettepanekuid esitatud taotluste, normatiivdokumentide projektide ja muude materjalide esitajale tagamise kohta, mis kuuluvad teiste riigivalitsemisorganite pädevusse ega vaja Eesti NSV valitsuse otsust;

5) kaasata ettenähtud korras oma töösse Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsuse teisi töötajaid ning lepingu alusel eksperte ja muid spetsialiste väljastpoolt valitsusaparaadi koosseisu;

6) käia töötõendi esitamisel kõigis Eesti NSV territooriumil paiknevates ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides.

6. Eesti NSV valitsuse nõunike tegevusvaldkonda kuuluvad järgmised küsimused:

1) õigusnõunik

kõigi seaduste ja valitsuse otsuste projektide läbivaatamine ja nende kohta arvamuste andmine;

õigusabi osutamine Eesti NSV Ministrite Nõukogu aparaadile;

õigusalane tegevus;

avalik kord ja inimeste turvalisus;

riiklik kontroll;

seaduste ja valitsuse otsuste süstematiseerimine ja hoidmine;

2) sotsiaalnõunik

regionaalne sotsiaalpoliitika;

kultuur;

alus-, üld-, kutse-, kõrg- ja täiendusharidus;
tervishoid;
sotsiaalhooldus;
ajakirjandus, televisioon ja raadio;
noorsoo- ja perepoliitika;
kehakultuur ja sport;
migratsioon;
religioon;
arhiivindus;

3) majandusreformi nõunik

Eesti NSV isemajandamise koondkontseptsiooni ellurakendamine;
majandusliku ja sotsiaalse arengu planeerimine ja vastavad koond-
programmid;
turumajanduse riiklik reguleerimine;
ettevõtetus;
tööhõive;
statistiline arvestus;

4) välissuhete nõunik

välispoliitilised suhted;
välismajandussuhted;
ühisettevõtete tegevus;
välisturism;

5) rahandusnõunik

Eesti NSV eelarve;
maksustamine;
hinnad;
palgad;
raharinglus;
pangandus ja krediit;

6) tööstusnõunik

tööstus (masinaehitus, elektroonika, kütus, energeetika, metsa- ja
puidu-, kerge-, toiduaine- ja ehitusmaterjalitööstus);
tarbekaupade tootmine turu vajaduste rahuldamiseks;
standardiseerimine, toodangu kvaliteet, tööstusdisain;

7) põllumajandusnõunik

põllumajandus ja talundus;
metsamajandus;
kalamajandus;
jahindus;
põllumajandussaaduste kokkuost turu vajaduste rahuldamiseks;
põllumajandussaaduste ja kala ümbertöötamine;

8) ehitusnõunik

ehituse tehtavad riiklikud investeringud;
projekteerimis- ja ehitustegevus;
elamuehitus;
sotsiaalobjektide ehitamine;
linna- ja kommunaalmajandus;

9) transpordi- ja sidenõunik

autotransport;
raudteetransport;

laevandus;

lennundus;

teedemajandus;

side;

liiklus;

päätetööd;

10) teadusnõunik

akadeemilised, kõrgkoolide ja harukondlikud teadusuuringud;

välismaa ja kodumaa teaduse saavutuste rakendamine;

informaatika ja automatiseeritud andmetöötlus;

11) keskkonnakaitse nõunik

looduskaitse;

maa-, metsa-, maavara-, kala- ja veeresursside kasutamine;

puhkemajandus;

12) kaubandusnõunik

linna- ja maakaubandus;

liiduvabariikidevahelised kaubandussuhted ja hulgikaubandus;

elutarbeline teenindamine;

tarbijakaitse.

7. Käesolevates alustes nimetatud ja muude küsimuste läbivaatamise ja ettevalmistamise korda reguleerib Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja.

Eriti keerukate probleemide lahendamise ettevalmistamiseks moodustatakse valitsusnõunike grupp.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS
526 Sm. M. Pedaku kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Nimetada Mati Arnoldi p. Pedak Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe sekretariaadi nõunikuks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **I. TOOME**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **T. JÄRVE**

Tallinn, Toompea, 1. novembril 1989. Nr. 361.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS
527 ENSV Riikliku Kunstiinstituudi ümbernimetamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Nimetada ENSV Riiklik Kunstiinstituut ümber Tallinna Kunstiülikooliks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **I. TOOME**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **T. JÄRVE**

Tallinn, Toompea, 1. novembril 1989. Nr. 362.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

528 Sm. R. Kveli kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Vabastada Rein Voldemari p. Kvell ENSV Ehituskomitee esimehe asetäitja ametikohalt ning nimetatud komitee kolleegiumi liikme kohustest.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **I. TOOME**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **T. JÄRVE**

Tallinn, Toompea, 1. novembril 1989. Nr. 363.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

529 Sm-te E. Sarapi ja O. Kaerlepa kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Nimetada Enn Hansu p. Sarap ENSV Transpordikomitee esimehe esimeseks asetäitjaks ning kinnitada ta ENSV Transpordikomitee kolleegiumi liikmeks, vabastades Osvald Pauli p. Kaerlepa ENSV Transpordikomitee esimehe esimese asetäitja ametikohalt.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **I. TOOME**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **T. JÄRVE**

Tallinn, Toompea, 2. novembril 1989. Nr. 365.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

530 Eesti NSV valitsuse otsuste kehtetuks tunnistamise kohta

Seoses Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. juuli 1989. a. määrusega nr. 237 «Eesti NSV elutarbelise teenindamise ümberkorraldamise kohta» Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Tunnistada kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelistatud loetelule.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **I. TOOME**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **T. JÄRVE**

Tallinn, Toompea, 3. novembril 1989. Nr. 366.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

3. novembri 1989. a määrusega nr. 366

Eesti NSV valitsuse kehtivuse kaotanud otsuste loetelu

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. septembri 1969. a. määrus nr. 393 ««Eesti NSV Teenindusministeeriumi põhimääruse» kinnitamise kohta» (ENSV Teataja 1969, nr. 40, art. 397).

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. juuli 1972. a. määrus nr. 346 ««Eesti NSV Teenindusministeeriumi põhimääruse» osalise muutmise kohta» (ENSV Teataja 1972, nr. 29, art. 304).

3. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. oktoobri 1976. a. määruse nr. 470 «Eesti NSV Teenindusministeeriumi põhimääruse» osalise muutmise kohta» (ENSV Teataja 1976, nr. 44, art. 421) punktid 1, 4 ja 5.

4. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. detsembri 1981. a. määruse nr. 793 «Teenindustootmisvalitsuse tüüpõhimääruse» kinnitamise ja «Eesti NSV Teenindusministeeriumi põhimääruse» osalise muutmise kohta» (ENSV Teataja 1982, nr. 4, art. 76) punkt 2.

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. aprilli 1988. a. määruse nr. 171 «ENSV Teenindusministeeriumi ettevõtete, koondiste ja organisatsioonide täielikule isemajandamisele ja enesefinantseerimisele üleviimise kohta» (ENSV Teataja 1988, nr. 31, art. 401) punkti 1 kolmas lõik, punktid 7 ja 9.

6. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. augusti 1988. a. korralduse nr. 180-k punkt 2.

7. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. oktoobri 1988. a. korralduse nr. 237-k punkti 2 alapunkt 11.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

531 Sm. E. Veersalu kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Vabastada Eugen Niguli p. Veersalu ENSV Statistikakomitee esimehe asetäitja ametikohalt ja nimetatud komitee kolleegiumi liikme kohustest seoses pensionile minekuga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JÄRVE

Tallinn, Toompea, 4. novembril 1989. Nr. 367.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

532 Rajoonide agrotööstuskoondiste likvideerimise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Nõustuda ENSV Agrotööstuskomitee ja rajoonide täitevkomiteede ettepanekuga likvideerida 1. jaanuarist 1990. a. rajoonide agrotööstuskoondised.

2. Soovitada rajoonide täitevkomiteedel moodustada rajooni põllumajanduspoliitika suunamiseks rajoonide täitevkomiteede aparaadi koosseisus vastav struktuuriüksus.

ENSV Rahandusministeeriumil näha ette käesolevas punktis nimetatud struktuuriüksuse juhtimisaparaadi ülalpidamiseks finantseerimine kohalikes eelarvetes.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JÄRVE

Tallinn, Toompea, 4. novembril 1989. Nr. 369.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

533**Ettevõtete, koondiste, organisatsioonide ja asutuste vabariiklikust ja kohalikust alluvusest üleandmise korra kohta**

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 5. oktoobri 1989. a. määrusele nr. 817 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks, et seoses NSV Liidu 31. juuli 1989. a. seaduse «NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Ettevõtete ja koondiste vabariiklikust ja kohalikust alluvusest liidulisse alluvusse üleandmise korra kohta» kehtetuks tunnistamisest» vastuvõtmisega on NSV Liidu Ministrite Nõukogu 5. oktoobri 1989. a. määrusega nr. 817 kehtestatud, et edaspidi, kuni NSV Liidu omandiseaduse vastuvõtmiseni annavad riiklikke ettevõtteid, koondisi, organisatsioone, asutusi ja nende struktuurüksusi vabariiklikust ja kohalikust alluvusest teiste riigiorganite alluvusse üle liiduvabariikide ministrite nõukogud nende organite ettepanekul. Üleandmisettepanekud valmistatakse ette, võttes arvesse vastavate riiklike ettevõtete, koondiste, organisatsioonide, asutuste ja nende struktuuriüksuste töökollektiivide arvamust.

Riiklike ettevõtete, koondiste, organisatsioonide, asutuste ja nende struktuuriüksuste üleandmine toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu 16. oktoobri 1979. a. määrusega nr. 940 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. juuli 1980. a. määrus nr. 485 — ENSV Teataja 1980, nr. 34, art. 531) kinnitatud «Ettevõtete, koondiste, organisatsioonide, asutuste, hoonete ja rajatiste üleandmise korra määrustiku» punktidega 5 ja 6 ettenähtud korras.

On tunnistatud kehtetuks NSV Liidu Ministrite Nõukogu 16. oktoobri 1979. a. määrusega nr. 940 kinnitatud «Ettevõtete, koondiste, organisatsioonide, asutuste, hoonete ja rajatiste üleandmise korra määrustiku» punkti 1 alapunkt «b» ja punkti 2 teine ja kolmas lõik.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JARVE

Tallinn, Toompea, 10. novembril 1989. Nr. 371.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

534**Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. oktoobri 1989. a. määruse nr. 347 kehtetuks tunnistamise kohta**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. oktoobri 1989. a. määrus nr. 347 «Eesti Riikliku Turukorralduskomisjoni moodustamise kohta» (ENSV Teataja 1989, nr. 33, art. 507).

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees I. TOOME

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja T. JARVE

Tallinn, Toompea, 13. novembril 1989. Nr. 373.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOOL
AR

Rasmatupalat

89-3220a

21.12.89

1
Kontro